

Planowanie, realizacja i ewaluacja pracy nauczyciela przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej

*„Wszystko można robić lepiej,
niż robi się dzisiaj.”
Henry Ford*

Przedstawione w prezentacji i materiałach szkoleniowych oraz wypracowane w trakcie szkolenia rozwiązania organizacyjne, narzędzia i dokumenty mają charakter wyłącznie przykładowy.

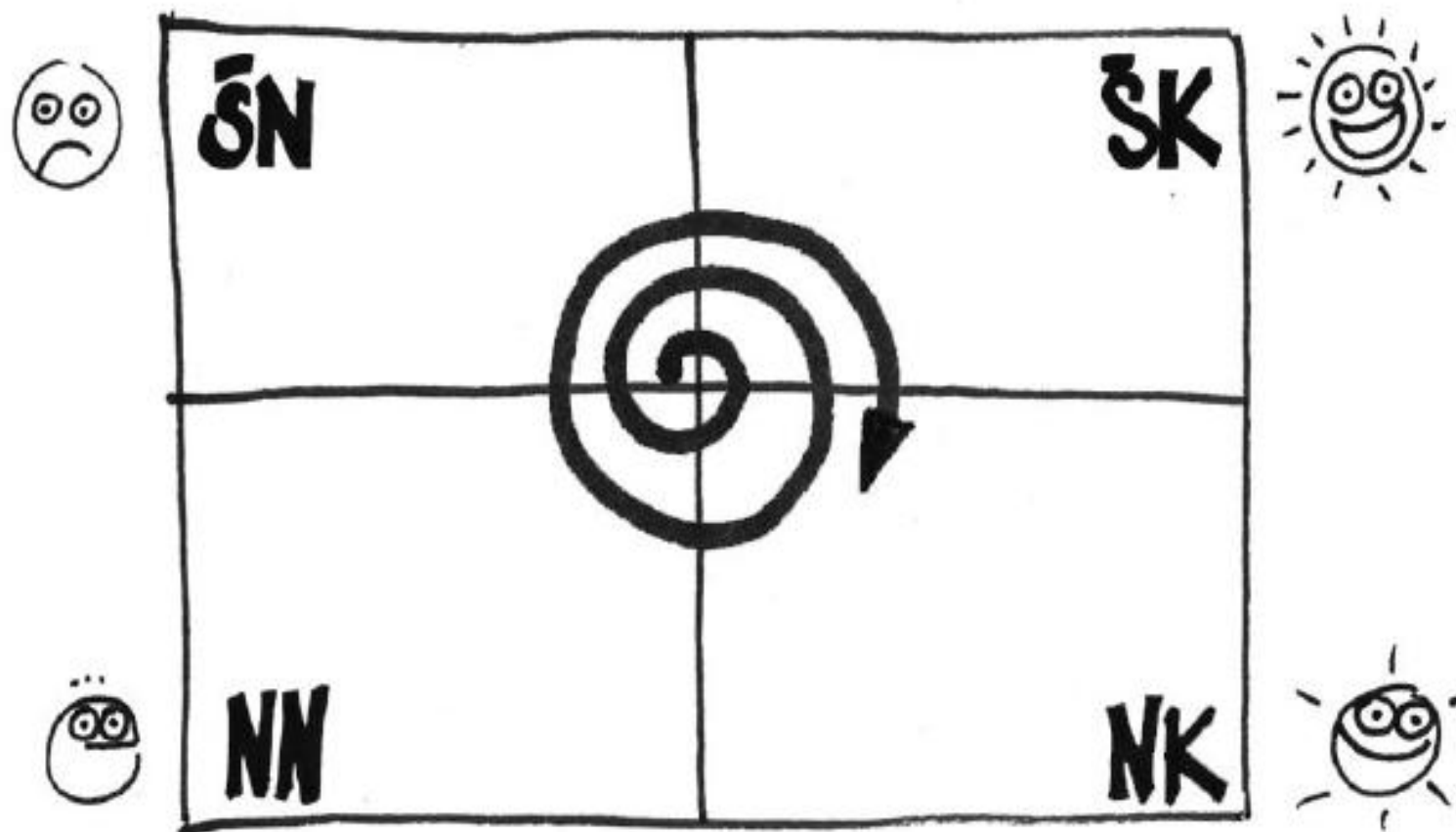
Tematy modułów

- Moduł I** Kompetencje kluczowe nauczyciela w organizacji procesu edukacyjnego. Wyzwania stojące przed współczesną szkołą/przedszkolem.
- Moduł II** Struktura podstawy programowej. Cele i treści kształcenia w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Programy nauczania.
- Moduł III** Monitorowanie jako proces systematycznego obserwowania jakości podejmowanych działań. Ewaluacja pracy nauczyciela w nurcie badania w działaniu.

Model uczenia się

(Małgorzata Taraszkiewicz)

Moduł I – Sesja I

**Dlaczego tu jesteśmy, jakie są nasze cele,
jak będziemy pracować?**

*„ Szkoła jest tyle warta, ile wart jest nauczyciel”
Adolf F. Diesterwega*

Cele I sesji

Uczestnik szkolenia:

- integruje się z grupą
- określa i akceptuje zasady współpracy w grupie
- analizuje cele szkolenia
- określa swoje potrzeby i oczekiwania
- dokonuje autorefleksji w zakresie swoich kompetencji

1. Poznajemy się
2. Ustalamy zasady współpracy
3. Określamy cele

dreamstime.com

Uczestnik szkolenia

- *Dokonuje analizy składowych elementów procesu uczenia się w szkole(programy, organizacja czasu i przestrzeni, metody, techniki, motywacja, środowisko).*
- *Analizuje wymagania państwa dla szkół/przedszkoli i wyjaśnia jak wykorzystać je do podniesienia jakości swojej pracy i pracy szkoły/przedszkola.*
- *Potrafi porównać i ocenić różne programy nauczania według określonych kryteriów.*
- *Potrafi zastosować w praktyce zapisy nowej podstawy programowej.*
- *Określa wpływ diagnozowania uczniów i planowania procesu edukacyjnego na efekty kształcenia.*
- *Potrafi zaprojektować plan pracy dydaktycznej w oparciu o podstawę programową i program nauczania, podaje rozwiązania organizacyjne i metodyczne*
- *Wskazuje obszary do monitorowania i ewaluacji swojej pracy, opracowuje narzędzia do badań.*

Role nauczyciela

- **zarządzanie** – kierownik, edukator, decydent,
- **rozpoznawanie** – obserwator, diagnostyk, recenzent,
- **pobudzanie** – organizator, pomocnik, motywator,
- **instruowanie** – prezenter, informator, doradca.

B. Niemierko, *Diagnostyka edukacyjna*, Warszawa 2009,

Kompetencje

*Jakie kompetencje powinien
posiadać współczesny
nauczyciel?*

Koło kompetencji

1. Kompetencje merytoryczne (rzeczowe)
2. Kompetencje psychologiczno-pedagogiczne
3. Kompetencje diagnostyczne, związane z poznawaniem uczniów i ich środowiska
4. Kompetencje w dziedzinie planowania i projektowania
5. Kompetencje dydaktyczno-metodyczne
6. Kompetencje komunikacyjne
7. Kompetencje medialne i techniczne
8. Kompetencje związane z kontrolą i oceną osiągnięć uczniów oraz jakościowym diagnozowaniem pracy szkoły
9. Kompetencje dotyczące projektowania i oceny programów oraz podręczników szkolnych
10. Kompetencje autoedukacyjne, związane z rozwojem zawodowym
11. Kompetencje współpracy
12. Kompetencje kreatywne

Podsumowanie I sesji

Uczestnik szkolenia:

- integruje się z grupą
- określa i akceptuje zasady współpracy w grupie
- analizuje cele szkolenia
- określa swoje potrzeby i oczekiwania
- dokonuje autorefleksji w zakresie swoich kompetencji

Moduł I – Sesja II

**W jaki sposób planowanie pracy
nauczyciela wpływa na spełnianie
wymagań państwa?**

Cele II sesji

Uczestnik szkolenia:

- rozumie rolę wymagań państwa w rozwoju szkoły/przedszkola
- potrafi określić działania realizowane w szkole, przedszkolu, które umożliwiają realizację wymagań państwa
- definiuje proces planowania
- wskazuje elementy wpływające na proces planowania pracy

Podstawa prawna

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 maja 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru z dnia 7 października 2009 r. (Dz. U. Nr 168, poz. 1324)

Wymagania państwa

(zasada „złotych kręgów” S. Sinka)

1. Dlaczego? lub Po co? takie wymaganie

2. Co?

Co takiego powinny robić szkoły/przedszkola, aby tak opisane wymagania osiągnąć? Co mamy w „ofercie”

3. Jak?

Jak powinni działać nauczyciele, aby przybliżyć podejmowane w szkole działania do określonej w wymaganiu istoty, by sprostać wyzwaniom? Jakie powinni posiadać kompetencje?

Analiza Pola Sił

Co ułatwia planowanie pracy?

Co utrudnia planowanie pracy?

Podsumowanie II sesji

Uczestnik szkolenia:

- rozumie rolę wymagań państwa w rozwoju szkoły/przedszkola
- potrafi określić działania realizowane w szkole, przedszkolu, które umożliwiają realizację wymagań państwa
- definiuje proces planowania
- wskazuje elementy wpływające na proces planowania pracy

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Moduł I – Sesja III

Jakie dokumenty należy uwzględnić przy planowaniu pracy dydaktycznej?

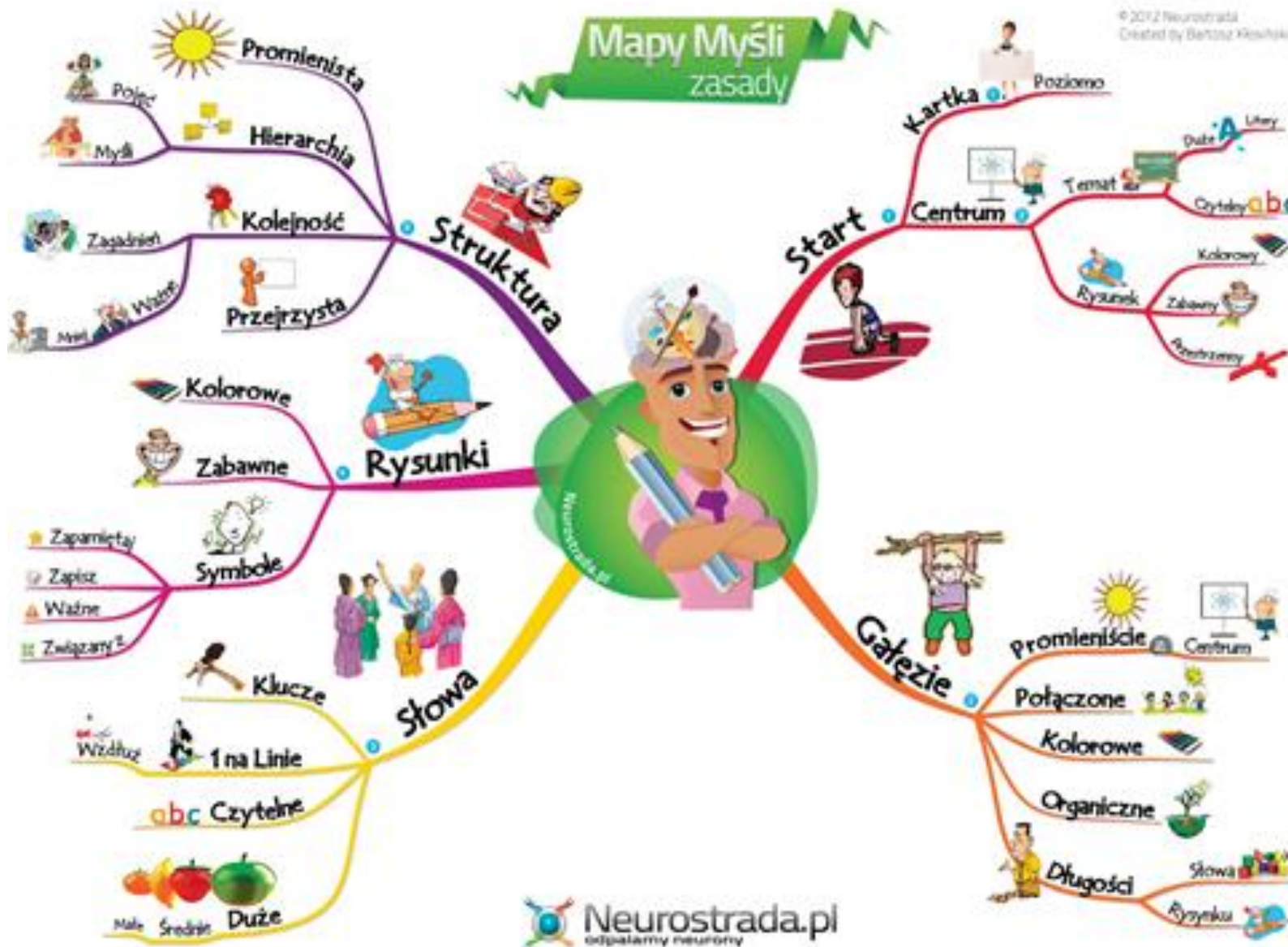

Cele III sesji

Uczestnik szkolenia:

- definiują pojęcia kluczowe: podstawa programowa, program nauczania, plan dydaktyczny
- dokonuje **hierarchizacji pojęć** : podstawa programowa, program nauczania, plan dydaktyczny

- **PODSTAWA PROGRAMOWA**

- **PROGRAM NAUCZANIA**

- **PLAN DYDAKTYCZNY**

Podstawa prawna

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. poz.803)

- Załącznik nr 1 do rozporządzenia;
- Załącznik nr 2 do rozporządzenia

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. poz.803) Załącznik nr 1 do rozporządzenia

Zmiany w zakresie wychowania przedszkolnego

- W zakresie wychowania przedszkolnego zmiany mają na celu wprowadzenie obowiązkowej, bezpłatnej nauki języka obcego do przedszkoli w ramach nowego obszaru „Przygotowanie dzieci do posługiwania się językiem obcym nowożytnym”. Dyrektor przedszkola może zdecydować i jego realizacji już od 1 września 2014 r. W stosunku do dzieci 5-letnich obowiązek w tym zakresie od 1 września 2015 r., a od 1 września 2017 r. w stosunku do wszystkich dzieci korzystających wychowania przedszkolnego.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. poz.803) Załącznik nr 1 do rozporządzenia

Zmiany w zakresie wychowania przedszkolnego

- Do podstawy programowej wychowania przedszkolnego dodano również obszar „Przygotowanie do posługiwania się językiem mniejszości narodowej lub etnicznej lub językiem regionalnym dzieci należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym
- Ponadto od 1 września 2014 r. podstawa programowa wychowania przedszkolnego realizowana będzie również w ośrodkach umożliwiających dzieciom z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. poz.803) Załącznik nr 1 do rozporządzenia

Zalecenia dotyczące organizacji nauczania:

- Dyrektor, wybierając język obcy, do którego posługiwania się będą przygotowywane dzieci, powinien brać pod uwagę to, jaki język obcy nowożytny jest nauczany w szkołach podstawowych na terenie gminy
- Realizację programu wychowania przedszkolnego uwzględniającego podstawę programową wychowania przedszkolnego powierza się jednemu lub dwóm nauczycielom, z tym że prowadzenie zajęć lub części zajęć z zakresu kształtowania sprawności fizycznej dzieci, wychowania przez sztukę oraz **przygotowania dzieci do posługiwania się językiem obcym nowożytnym** można powierzyć innym nauczycielom posiadającym odpowiednie kwalifikacje.
- *Wymagania w zakresie kwalifikacji nauczycieli przedszkoli są takie same jak w stosunku do nauczycieli klas I - III*

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. poz.803) Załącznik nr 2 do rozporządzenia

Zmiany w podstawie programowej edukacji wczesnoszkolnej

Treści programowe

- Rezygnacja z wyodrębnienia wykazu wiadomości i umiejętności, które powinien posiadać uczeń kończący klasę I szkoły podstawowej .
- Rezygnacja z treści programowych związanych z kształtowaniem umiejętności korzystania z podręczników, zeszytów ćwiczeń oraz innych środków dydaktycznych.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. poz.803) Załącznik nr 2 do rozporządzenia

Zmiany w zakresie organizacji procesu edukacyjnego

Zalecane warunki i sposoby realizacji

- Dostosowanie metod nauczania, środków dydaktycznych, tempa realizacji treści nauczania oraz czasu trwania poszczególnych zajęć edukacyjnych do możliwości dzieci
- Odejście od systemu 45-minutowych lekcji (z zachowaniem ustalonego z dyrektorem szkoły tygodniowego i dziennego czasu pracy danego oddziału);
- Dostosowanie prac domowych do możliwości ucznia na podstawie informacji, ile czasu zajmuje uczniowi odrobienie tzw. prac domowych (współpraca nauczyciela z rodzicami);
- Stworzenie dzieciom korzystającym z zajęć świetlicowych możliwości i warunków do odrabiania prac domowych.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 30 maja 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. poz.803) Załącznik nr 2 do rozporządzenia

Zmiany w zakresie organizacji procesu edukacyjnego

Zalecane warunki i sposoby realizacji

- Ograniczenie w klasie I pisanie i rysowanie do około jednej trzeciej czasu przeznaczanego na edukację matematyczną (klasach II i III czas ten może być stopniowo wydłużany; nie powinien jednak w całości wypełniać czasu przeznaczanego na edukację matematyczną)
- Rozwijanie wiedzy przyrodniczej głównie z wykorzystaniem aktywizujących metod nauczania oraz różnych, dostępnych źródeł informacji oraz w oparciu o obserwację, badania i dziecięce eksperymentowanie przede wszystkim w naturalnym środowisku poza szkołą
- Prowadzenie zajęć komputerowych rozumianych dosłownie jako zajęcia z komputerami. Nierezygnowanie z metod nauczania zakładających prezentowanie poprzez zabawę i w sposób prosty działania urządzeń komputerowych bez ich wykorzystania; zabawy logiczne, mogące być wstępem do nauki programowania

Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

Obszary zmian:

- ☐ programy nauczania;
- ☐ wybór podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych;
- ☐ bezpłatny dostęp do podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dla uczniów:
 - klas I-III szkoły podstawowej
 - klas IV-VI szkoły podstawowej i klas I-III gimnazjum
- ☐ Dopuszczanie podręczników do użytku szkolnego;
- ☐ Sprzedaż podręczników-praktyki marketingowe.

Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

Dopuszczanie do użytku w szkole programów nauczania

Podstawowe wymagania dotyczące dopuszczanych do użytku w szkole:

- programów wychowania przedszkolnego,
- programów nauczania ogólnego,
- programów nauczania dla zawodów,

w tym definicje tych programów zostały określone w ustawie – nie będzie aktów wykonawczych do ustawy regulujących ten obszar pracy szkoły.

Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

Definicja programu

„13b) programie wychowania przedszkolnego lub programie nauczania do danych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego – należy przez to rozumieć opis sposobu realizacji celów wychowania lub kształcenia oraz treści nauczania ustalonych odpowiednio w podstawie programowej wychowania przedszkolnego lub podstawie programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego;

Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

Zmiany

- Program nauczania do danych zajęć edukacyjnych na dany etap edukacyjny przedstawia dyrektorowi przedszkola lub szkoły nauczyciela lub zespół nauczycieli.
- Programy nauczania będą mogły być przygotowane w sposób i w formie ustalonej w danej szkole.
- Wymagania formalne dotyczące zawartości programów nauczania ograniczają się do warunku:
 - a) uwzględniania w nich wszystkich celów wychowania lub kształcenia oraz treści nauczania- efektów kształcenia ustalonych w odpowiedniej podstawie programowej,
 - b) dostosowania do potrzeb i możliwości uczniów, dla których są przeznaczone

Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

- ❑ Wejście w życie ustawy nie będzie skutkowało koniecznością zmian obowiązujących w przedszkolach i szkołach zestawów programów nauczania, dopuszczonych do użytku przez dyrektora przedszkola/szkoły na dotychczasowych zasadach.

Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

Program nauczania w klasach I-III szkoły podstawowej

W roku szkolnym:

- 2014/2015 w przypadku klasy I szkoły podstawowej,
 - 2015/2016 w przypadku klas I i II szkoły podstawowej,
 - 2016/2017 w przypadku klas I-III szkoły podstawowej
- nauczyciel lub zespół nauczycieli, którzy realizują program nauczania z zastosowaniem podręcznika zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania będą mogli przedstawić dyrektorowi szkoły część tego programu nauczania obejmującą okres krótszy niż etap edukacyjny.

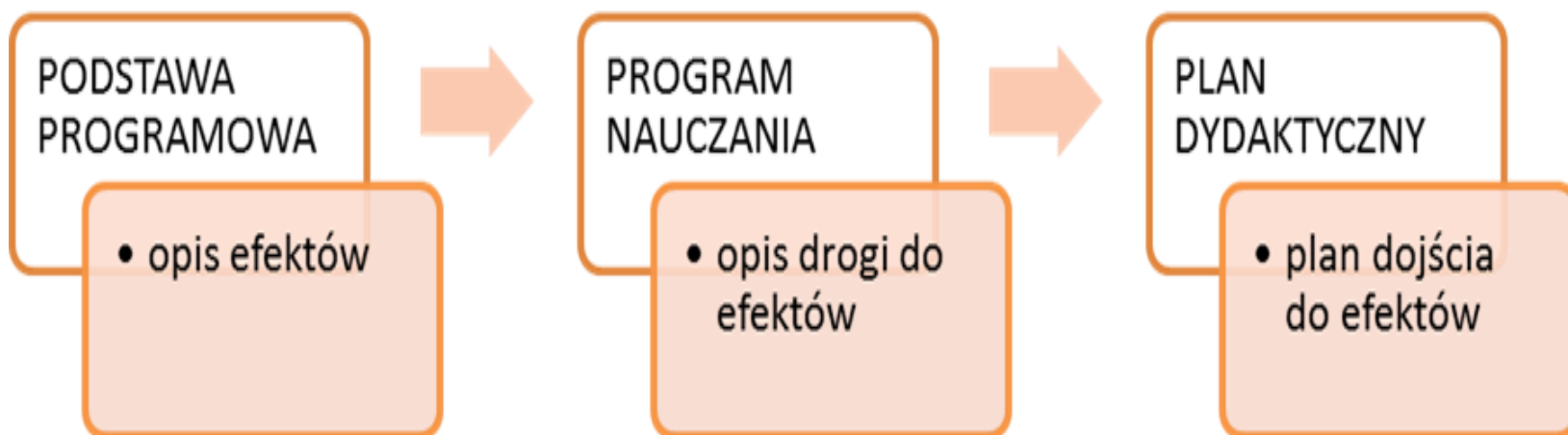

Zmiany wprowadzone ustawą z dnia 21 lutego 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty

- ☐ Możliwość zlecania opracowania i wydania podręcznika przez Ministra Edukacji Narodowej.
- ☐ Dyrektorzy szkół NIE mają już obowiązku ogłoszenia listy podręczników do 15 czerwca.

Zmiany weszły w życie 22 marca 2014 r.
(Dz. U. z 2014 r., poz. 290)

Podsumowanie III sesji

Uczestnik szkolenia:

- definiują pojęcia kluczowe: podstawa programowa, program nauczania, plan dydaktyczny
- dokonuje **hierarchizacji pojęć** : podstawa programowa, program nauczania, plan dydaktyczny

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Ewaluacja

Moduł II – Sesja IV

Jak czytać podstawę programową?

*Martwimy się o to, kim dziecko będzie jutro,
a zapominamy, że dzisiaj również jest kimś.*

Stacia Tausher

Cele IV sesji

Uczestnik szkolenia:

- wskazuje warunki jakie należy stworzyć aby zapewnić efektywne nauczanie, uczenie się
- tworzy obraz absolwenta przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej w oparciu o cele i umiejętności zapisane w podstawie programowej
- określa jakie umiejętności kształcone są na poprzednim i kolejnym etapie edukacyjnym

Zadania nauczycieli w zakresie realizacji podstawy programowej

1. Analiza podstawy programowej
2. Wybór programu nauczania
3. Opracowanie planu dydaktycznego
4. Przebieg procesu dydaktycznego
5. Proces sprawdzania osiągnięć uczniów

Podstawa programowa

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego zawiera 4 części:

- komentarze
- część wstępną, w której określono cele wychowania przedszkolnego
- treści kształcenia w zakresie 16 obszarów edukacyjnych
- zalecane warunki i sposoby realizacji

Podstawa programowa

Podstawa programowa kształcenia ogólnego zawiera 4 części:

- komentarze
- część wstępną dotyczącą całej szkoły, w której określono cele kształcenia ogólnego, umiejętności kluczowe, zadania szkoły
- treści nauczania na koniec I etapu edukacyjnego
- zalecane warunki i sposoby realizacji

*Jakie warunki muszą być spełnione
aby nauczanie w edukacji
wczesnoszkolnej
i przedszkolnej było efektywne?*

Obraz Absolwenta

cele ogólne, zadania, umiejętności kluczowe

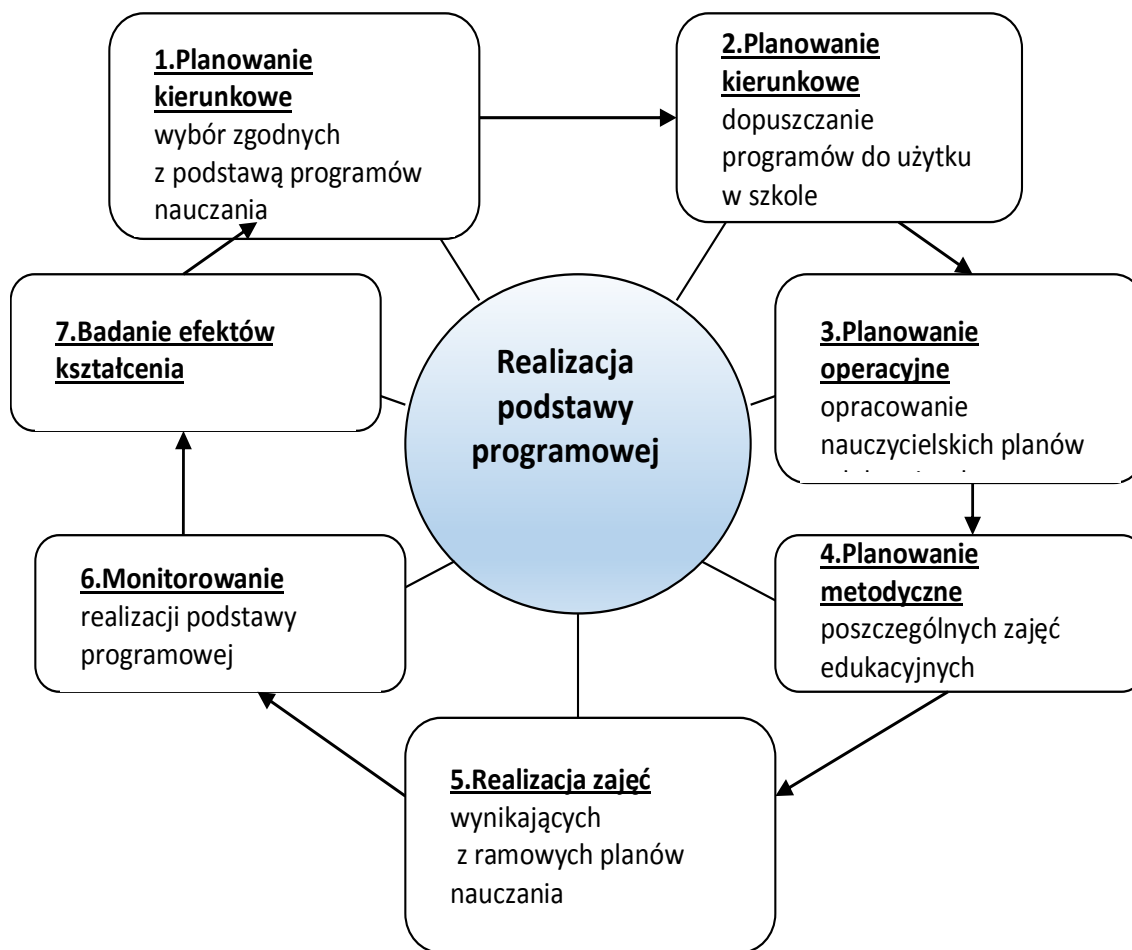

Kompetencje kluczowe

Zalecenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie

- 1) porozumiewanie się w języku ojczystym,**
- 2) porozumiewanie się w językach obcych,**
- 3) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne,**
- 4) kompetencje informatyczne,**
- 5) umiejętność uczenia się,**
- 6) kompetencje społeczne i obywatelskie,**
- 7) inicjatywność i przedsiębiorczość**
- 8) świadomość i ekspresja kulturalna.**

Opracowanie: Danuta Grzonkowska, Jolanta Misztal, Jolanta Wieczorek-Wilińska, Zbigniew Żuchowski

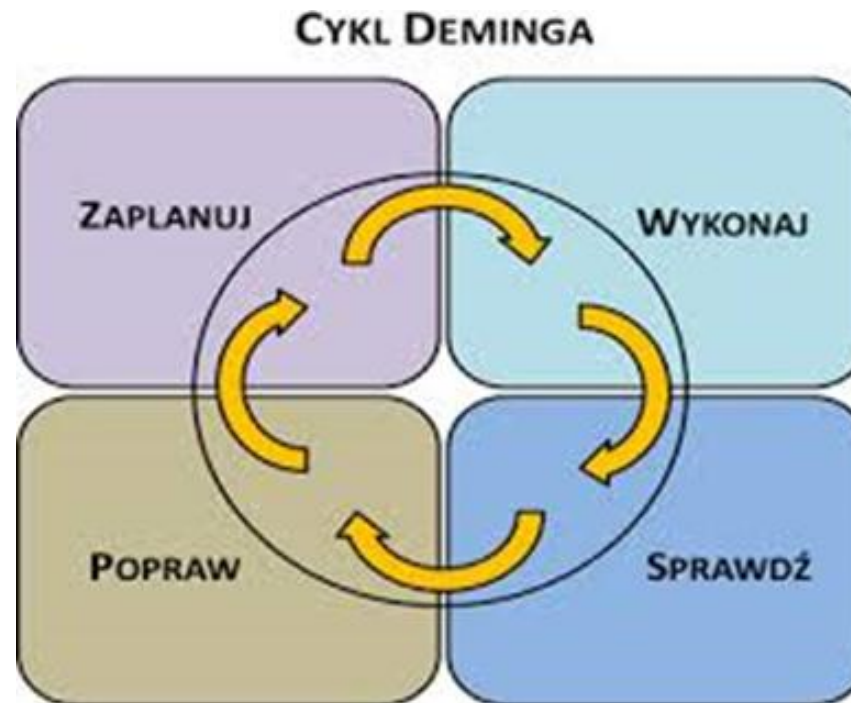
Podstawa programowa

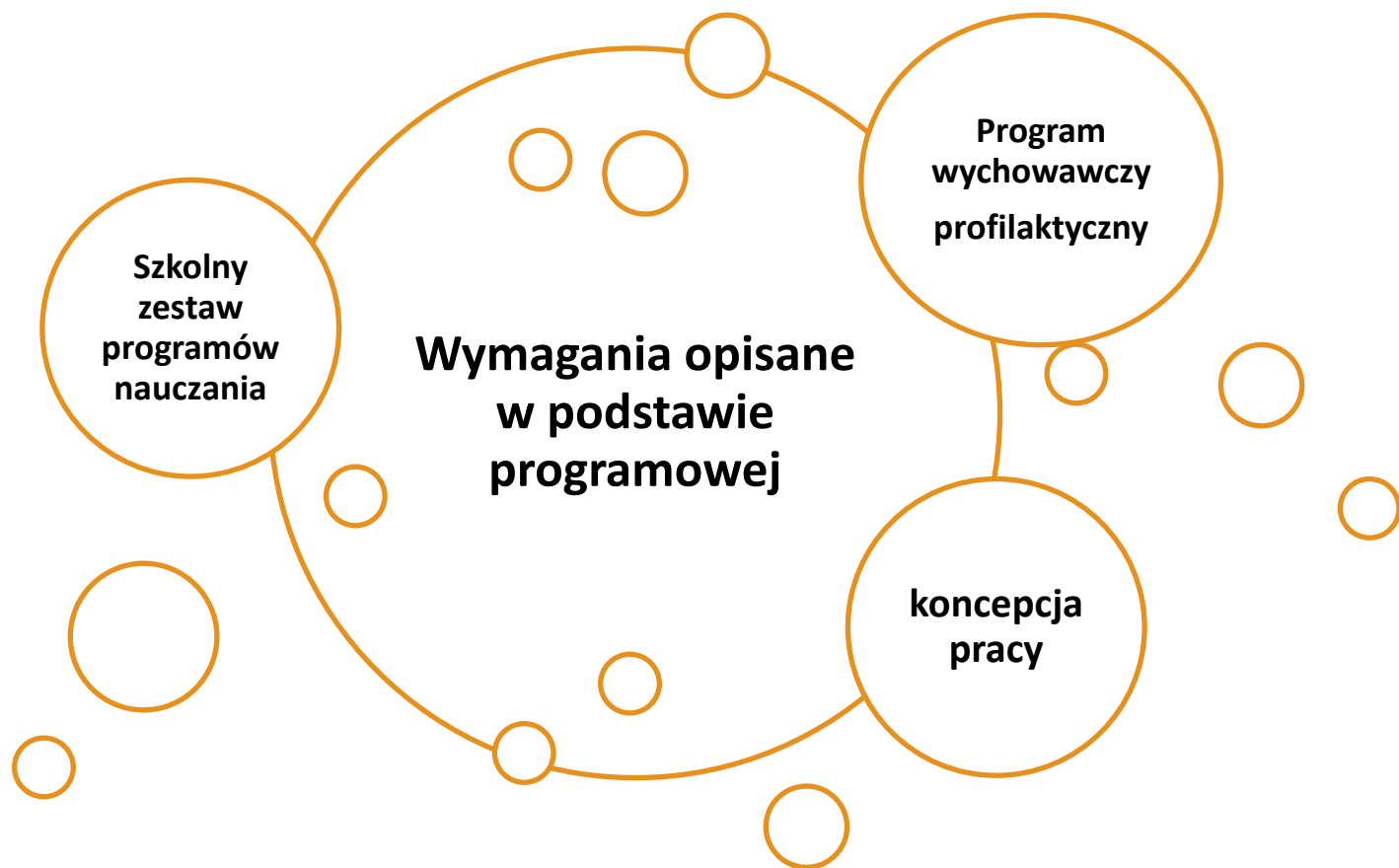
Realizując podstawę programową, należy:

- dobrze, zaplanować działania w zakresie realizacji podstawy programowej,
- wdrożyć je do praktyki,
- badać, jak przebiega proces wdrażania,
- wprowadzać celowe i pozytywne zmiany wynikające z tych badań.

Wdrażanie podstawy programowej

Podsumowanie IV sesji

Uczestnik szkolenia:

- wskazuje warunki jakie należy stworzyć aby zapewnić efektywne nauczanie, uczenie się
- tworzy obraz absolwenta przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej w oparciu o cele i umiejętności zapisane w podstawie programowej
- określa jakie umiejętności kształcone są na poprzednim i kolejnym etapie edukacyjnym

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Moduł II – Sesja V

Jak formułować cele aby osiągać efekty kształcenia ?

Cele V sesji

Uczestnik szkolenia:

- definiuje pojęcia: wymagania ogólne i wymagania szczegółowe oraz cele główne i cele operacyjne
- wyodrębnia umiejętności „składowe” w wymaganiach szczegółowych
- formułuje cele operacyjne, które zawierają : podmiot, czynność, przedmiot działania, warunki działania
- przyporządkowuje poszczególnym celom kategorie taksonomiczne (wg Niemierki i Blooma)

Cele

Wymagania ogólne – cele kształcenia

określają zasadnicze efekty kształcenia i nadają strukturę wymaganiom szczegółowym.

Wymagania szczegółowe – treści kształcenia

opisują oczekiwany zakres wiadomości i umiejętności ucznia.

Cele kształcenia

(wymagania ogólne)

to zamierzone **właściwości** uczniów
wyrażające się opanowaniem przez nich
określonych czynności z zakresu
postaw, wiadomości i umiejętności

Treści nauczania

(wymagania szczegółowe)

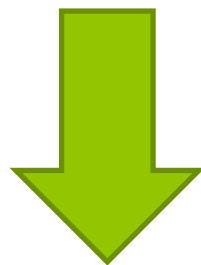

oczekiwane nie później niż na koniec
etapu edukacyjnego

USZCZEGÓŁOWIONE EFEKTY KSZTAŁCENIA

Cele ogólne

wskazują kierunek dążenia, ale nie określają
dokładnie, co ma być osiągnięte.

Adresatem na ogół staje się nauczyciel.

Cele operacyjne

to opis wyników jakie mają być uzyskane,
to umiejętności uczniów, przedstawione jako
opisy ich zachowań

*(Co uczeń robi? Rysuje, oblicza, przypasowuje,
dobiera...)*

TREŚCI KSZTAŁCENIA

- WYMAGANIA OGÓLNE

TREŚCI NAUCZANIA

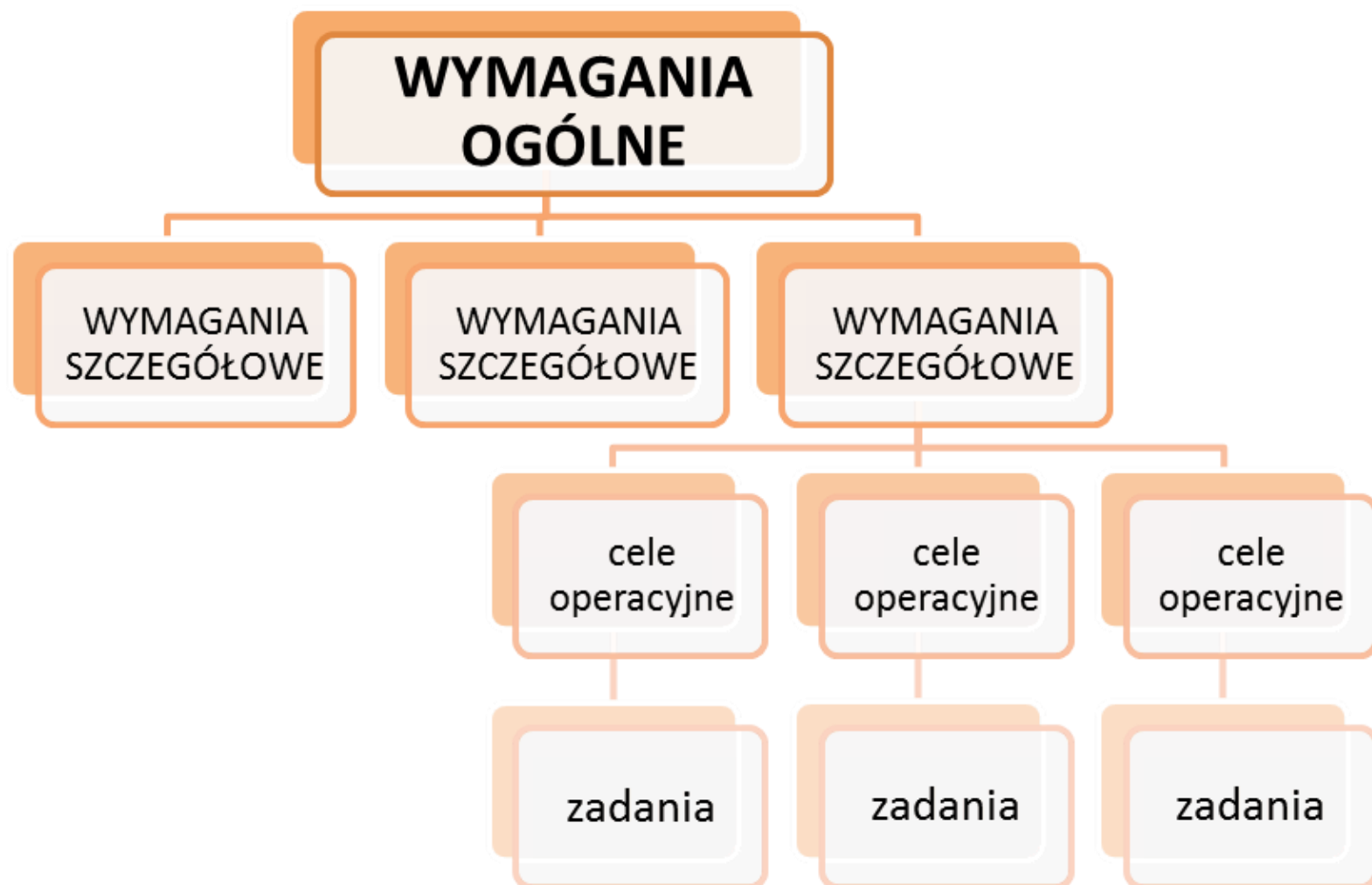
- WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

- CEL OGÓLNY W PLANIE DYDAKTYCZNYM

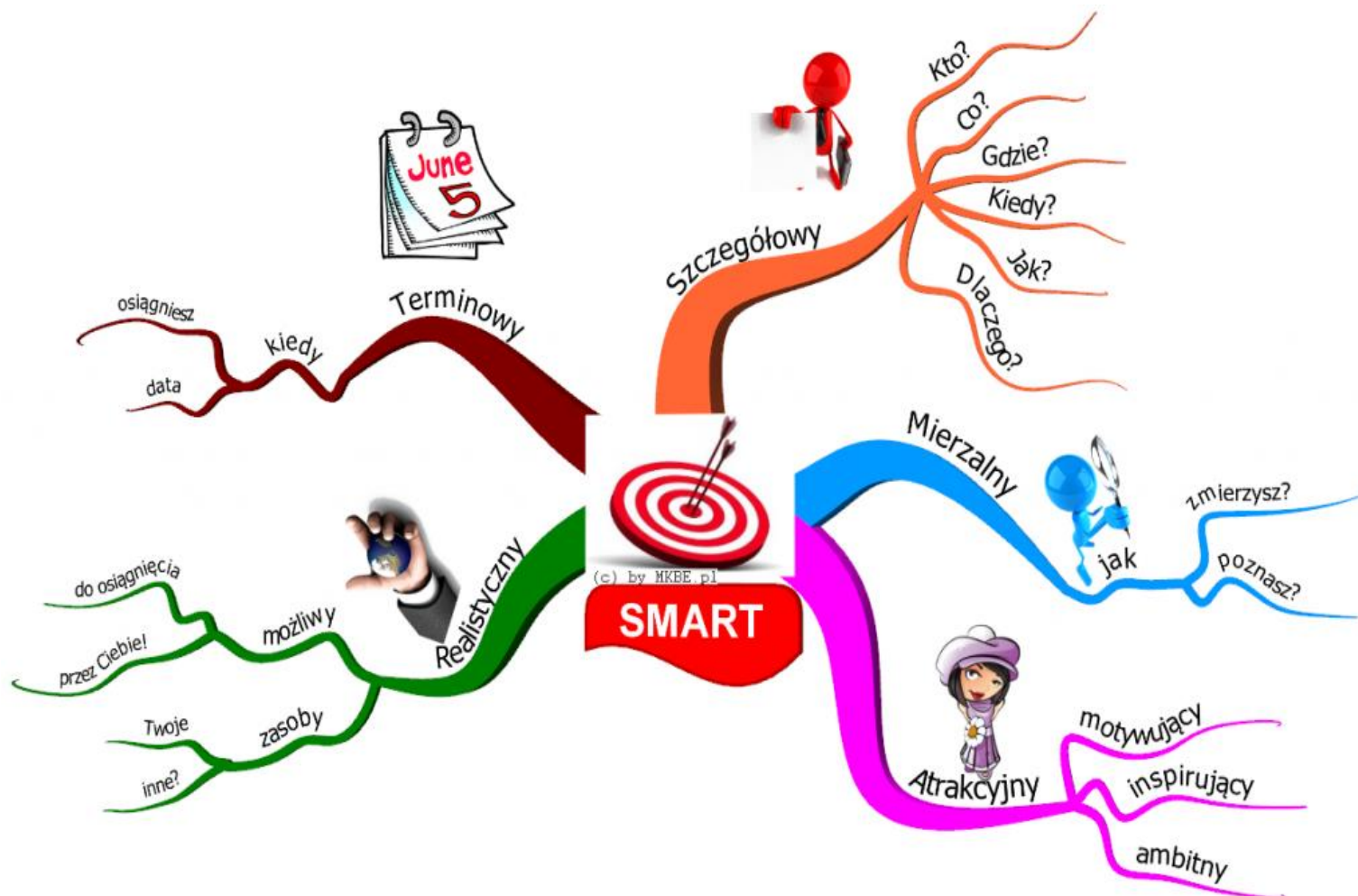
CELE OPERACYJNE

- UMIEJĘTNOŚCI UCZNIÓW

CEL

Cele operacyjne

Cel operacyjny powinien zawierać:

Podmiot KTO?

Uczeń

Czynność CO ROBI?

pisze

Przedmiot działań CO?

list do babci

Warunki działania JAK? GDZIE?

samodzielnie, przestrzegając zasad ortograficznych w zakresie pisowni wielkimi literami

Świadome planowanie celów

Pytania do nauczyciela

- **Po co** to ćwiczenie przeprowadziłeś?
- **Dlaczego** postawiłeś tak sformułowane pytanie ?
- **Po co** uczeń ma rozwiązywać takie zadanie ?

Świadome planowanie celów

Pytania do ucznia

- **Po co** przeprowadziłeś to ćwiczenie?
- **Dlaczego** nauczyciel postawił tak sformułowane pytanie ?
- **Po co** masz rozwiązywać takie zadanie ?
- **W jakim celu** masz osiąść tę wiedzę?
- **Dlaczego** masz umieć pisać wypracowania?

Taksonomia celów nauczania według B. Niemierki

I poziom wiadomości

**A Zapamiętanie wiadomości
(najłatwiejszy poziom)**

B Zrozumienie wiadomości

II poziom umiejętności

**C Stosowanie wiadomości w
typowych sytuacjach**

**D Stosowanie wiadomości w
sytuacjach problemowych**

Kategoria	Określenie wieloznaczne	Określenie konkretne Czasowniki operacyjne
A	Wiedzieć	Nazwać, Zdefiniować Wymienić elementy Zidentyfikować Wyliczyć
B	Rozumieć	Opisać Wyjaśnić Zilustrować Streścić Rozróżnić
C	Kształtować (typowe sytuacje)	Kształtować Rozwiązać Zastosować Porównać Sklasyfikować Narysować Zmierzyć Wybrać sposób rozwiązanie Wykreślić (dobrać wykres do danych) Zaprojektować Scharakteryzować
D	Kształtować (sytuacje problemowe)	Dowieść Przewidzieć Zanalizować Wykryć Ocenić Wnioskować Zaplanować Zaproponować

TAKSONOMIA B. S. BLOOMA - SFERA POZNAWCZA

I. Wiedza (wiadomości) – znajomość faktów, terminologii, znaków konwencjonalnych, klasyfikacji, pojęć ogólnych, teorii, zasad, praw

II. Rozumienie – transfer, interpretacja, ekstrapolacja – wnioskowanie o całej grupie na podstawie wyników badań dotyczących tylko części.

III. Zastosowanie – metod, reguł, pojęć ogólnych

IV. Analiza – umiejętność dokonywania podziału całości na elementy, ustalania hierarchii tych elementów i stosunków między nimi, analiza elementów, analiza stosunków między nimi.

V. Synteza – tworzenie całości z danych elementów w celu uzyskania nowej struktury, wytworzenie własnego dzieła, opracowanie planu działania, stworzenie obrazu całości na podstawie częściowych danych.

VI. Ewaluacja – ocena na podstawie kryteriów wewnętrznych i zewnętrznych.

Podsumowanie V sesji

Uczestnik szkolenia:

- definiuje pojęcia: wymagania ogólne i wymagania szczegółowe oraz cele główne i cele operacyjne
- wyodrębnia umiejętności „składowe” w wymaganiach szczegółowych
- formułuje cele operacyjne, które zawierają : podmiot czynność, przedmiot działania, warunki działania
- przyporządkowuje poszczególnym celom kategorie taksonomiczne (wg Niemierki i Blooma)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Moduł II – Sesja VI

Co to znaczy – dobry program nauczania?

Cele VI sesji

Uczestnik szkolenia:

- wskazuje akty prawne regulujące przyjęcie do realizacji w szkole programów nauczania
- porównuje możliwości w zakresie wyboru programu nauczania
- wymienia kryteria określające przydatność programu
- potrafi ocenić program wykorzystując pytania kontrolne

Program nauczania i wychowania przedszkolnego

- stracił status „ministerialny”
- pozostaje w gestii i kompetencji szkoły/przedszkola
- może być – w określonych granicach wyrazem autonomii szkoły/przedszkola i twórczych działań nauczyciela.

Program nauczania i wychowania przedszkolnego

Nauczyciel może:

- proponować program **opracowany samodzielnie lub we współpracy z innymi nauczycielami.**
- proponować **program opracowany przez innego autora (autorów)**
- proponować **program opracowany przez innego autora (autorów) wraz z dokonanymi zmianami.**

Program nauczania i wychowania przedszkolnego

Program nauczania **dopuszcza do użytku** w danej szkole **dyrektor szkoły/przedszkola**, na wniosek nauczyciela lub nauczycieli

Rada pedagogiczna opiniuje programy nauczania/programy wychowania przedszkolnego

Program nauczania i wychowania przedszkolnego – przykładowa struktura

- I.** Ogólna charakterystyka programu
- II.** Cele kształcenia – wymagania ogólne
- III.** Treści nauczania – wymagania szczegółowe
- IV.** Treści programowe i warunki realizacji programu
 - A. Treści kształcenia i planowane osiągnięcia uczniów
 - B. Sposoby osiągania celów kształcenia i wychowania.
 - C. Metody i formy pracy
- V.** Propozycje kryteriów oceny i metod sprawdzania osiągnięć ucznia

Program nauczania i wychowania przedszkolnego

Etapy tworzenia programu:

1. Przygotowanie

- analiza podstawy programowej przedmiotu z etapu niższego i wyższego
- analiza podstawy programowej przedmiotu
- pogłębiona diagnoza uczniów

2. Projektowanie programu

3. Ewaluacja programu

Karta programu

Dla kogo program jest przeznaczony? Charakterystyka grupy, ucznia...

Po co chcemy opracować program? Cel programu. Koncepcja programu.

Co chcemy zrobić dla grupy, ucznia? Cele szczegółowe programu.

Jakie zadania będzie realizowała grupa (uczeń) aby osiągnąć cele?

Zadania dla ucznia. Treści programowe.

Jakie umiejętności ma nabyć uczeń?

Standardy osiągnięć ucznia.

Jak będziemy organizować aktywność uczniów?

Procedury osiągania celów.

Jakimi metodami będziemy? motywować uczniów? Formy i metody pracy.

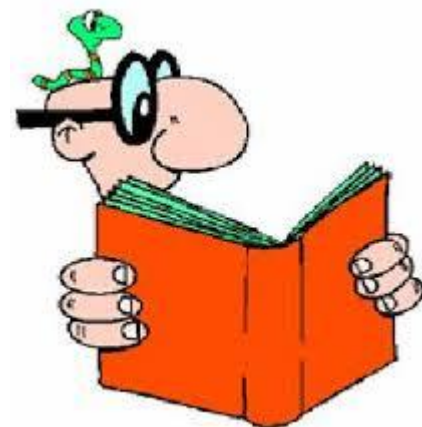
Jak będziemy oceniać postępy ucznia? Sposób oceny i pomiaru umiejętności.

Program nauczania i wychowania przedszkolnego

*Co brać pod uwagę, badając przydatność programu nauczania/wychowania przedszkolnego?
Jak go oceniać?*

- Jak program ten realizuje zadania szkoły/przedszkola stawiane przed nim przez podstawę programową?
- Jak pasuje on do koncepcji i działania szkoły/przedszkola?
- Jak pasuje do warunków szkolnych/przedszkolnych?
- Czy jest odpowiedni dla dzieci tej klasy/grupy?

Co to znaczy „realizacja programu”?

czy

- przeprowadzenie lekcji na wszystkie kolejne tematy?

czy

- doprowadzenie uczniów do zamierzonych wyników?

B. Niemierko

Podsumowanie VI sesji

Uczestnik szkolenia:

- wskazuje akty prawne regulujące przyjęcie do realizacji w szkole programów nauczania
- porównuje możliwości w zakresie wyboru programu nauczania
- wymienia kryteria określające przydatność programu
- potrafi ocenić program wykorzystując pytania kontrolne

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Moduł II – Sesja VII

Jak pomóc dziecku osiągnąć sukces edukacyjny?

Cele VII sesji

Uczestnik szkolenia:

- porównuje i ocenia narzędzia diagnozujące umiejętności, możliwości i zainteresowania uczniów
- projektuje zabawy diagnozujące umiejętności dzieci, które rozpoczynają naukę w szkole
- analizuje układ i treści zawarte w podręczniku „Nasz elementarz”
- wskazuje rozwiązania organizacyjne i metodyczne
- dzieli się przykładami dobrych praktyk

DIAGNOZA (gr. diagnosis) rozpoznawanie, rozróżnienie

- na podstawie obserwowalnych wskaźników wnioskujemy o czymś, czego bezpośrednio być może nie widać
- powinniśmy uwzględniać osobowość, zdolności, motywację i środowisko ucznia (diagnoza powinna być holistyczna)

W jaki sposób diagnoza ucznia wpływa na efekty kształcenia?

KTO?

CO?

KIEDY?

GDZIE?

JAK?

DIAGNOZA

ILOŚCIOWA

Jak wypada na tle innych?
Ile jest w stanie zrobić?

testy, kwestionariusze, oceny szkolne, konkursy

JAKOŚCIOWA

Jak się zachowuje?
Jak się czuje?
Co myśli o..?
Dlaczego?

obserwacja , wywiad, analiza portfolio

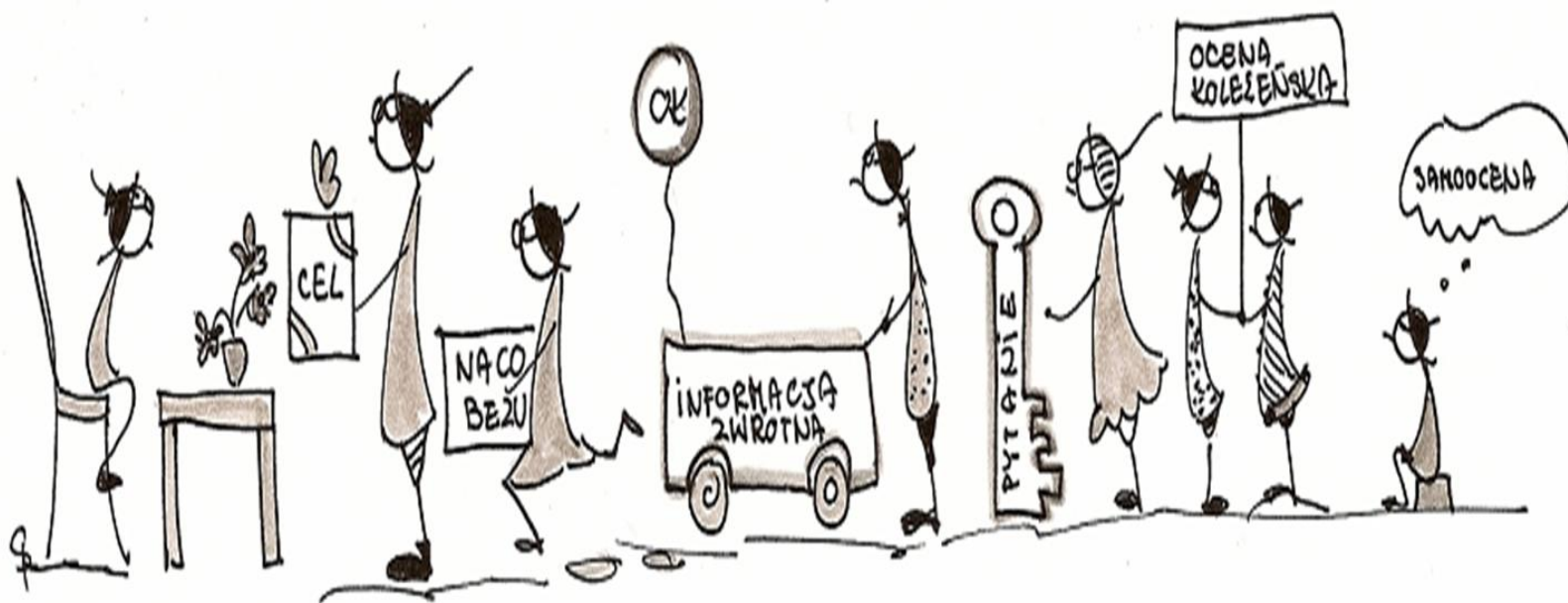
Metody i programy wspomagające proces uczenia

- Metoda Dobrego Startu M. Bogdanowicz
- Ruch Rozwijający Weroniki Sherborne
- Kinezylogia edukacyjna P. Dennisona
- Stymulacja Myślenia Twórczego (*Edward de Bono „ Naucz swoje dziecko myśleć” Nęcka E. „Trening twórczości” Miłuch – Szewczyk „Stymulacja myślenia twórczego” Vopel.K.W „ Gry i zabawy interakcyjne dla dzieci i młodzieży”*)
- Metoda M. Montessori
- Edukacja przez ruch wg Doroty Dziamskiej
- Projekt edukacyjny <http://malazkola.pl/scenariusze-projektow-edukacyjnych>.
- Techniki nauczania Celestyna Freineta
- Plan daltoński <https://www.youtube.com/watch?v=vrHFuHhXvKQ>
- Leśne przedszkola <http://www.youtube.com/watch?v=nrHhz3OpJdA&feature=youtu.be>
- Arteterapia (*K. Wnuk – Opala Sztuka, która pomaga dzieciom*)
- Bajkoterapia (*Bajki terapeutyczne M. Molicka*)

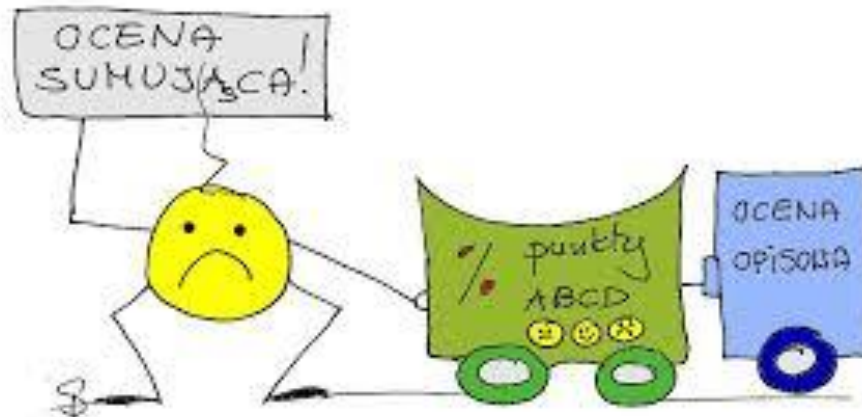

Ocenianie

Ocenianie kształtujące

Ocenianie

Ocenianie sumujące

Jest to informacja, jaką uczeń uzyskuje „na mecie”, czyli na zakończenie etapu kształcenia, czy to w wyniku klasyfikacji śródrocznej czy rocznej, czy też na zakończenie etapu edukacyjnego

CAŁOŚCIOWY ROZWÓJ DZIECKA

ROZWÓJ FIZYCZNY

Oceniamy
umiejętności działania
na rzecz

rozwoju kondycji i
sprawności,
zachowanie zdrowia

ROZWÓJ INTELEKTUALNY

Oceniamy
Osiągnięcia edukacyjne w
zakresie

umiejętności: czytania,
pisania, słuchania,
mówienia, rachowania,
zdobywania informacji

ROZWÓJ SPOŁECZNO EMOCJONALNY

Oceniamy:
zachowania i emocje w
stosunku do

rozwoju indywidualnych
uzdolnień i
zainteresowań

postrzegania siebie,
innych ludzi, przyrody,
wytworów kultury

Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

Definicje

- **Podręcznik** – należy przez to rozumieć podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego;
- **Materiał edukacyjny** – należy przez to rozumieć materiał zastępujący lub uzupełniający podręcznik, umożliwiający realizację programu nauczania, mający postać papierową lub elektroniczną;
- **Materiał ćwiczeniowy** – należy przez to rozumieć materiał przeznaczony dla uczniów służący utrwalaniu przez nich wiadomości i umiejętności

Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

Podręczniki

☐ **Nauczyciel może zdecydować o realizacji programu nauczania:**

- 1) z zastosowaniem podręcznika, materiału edukacyjnego lub materiału ćwiczeniowego lub
- 2) bez zastosowania podręcznika lub materiałów, o których mowa w pkt 1.

Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

Podręczniki

- ☐ **Zespołowy wybór podręcznika i/lub materiału edukacyjnego**
- ☐ **Zasada „jednego podręcznika”**
- ☐ Zestaw podręczników i/lub materiałów edukacyjnych obowiązuje we wszystkich oddziałach danej klasy przez co najmniej trzy lata szkolne
- ☐ Materiały ćwiczeniowe obowiązują w poszczególnych oddziałach w danym roku szkolnym

Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

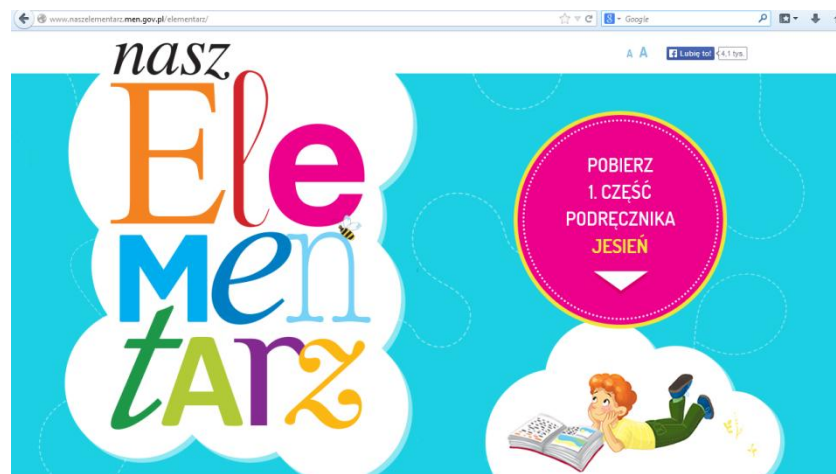

Podręczniki

- ❑ **Zmiany w zestawie podręczników lub materiałów edukacyjnych mogą być dokonywane:**
 - jeżeli taka konieczność wynika z braku możliwości zakupu danego podręcznika, materiału edukacyjnego lub materiału ćwiczeniowego;
 - w razie potrzeby uzupełnienia zestawu podręczników lub materiałów edukacyjnych, a także materiałów ćwiczeniowych
- ❑ Dyrektor szkoły corocznie podaje do publicznej wiadomości zestaw podręczników lub materiałów edukacyjnych oraz materiały ćwiczeniowe obowiązujące w danym roku szkolnym.

<http://www.naszelementarz.men.gov.pl>

Generator kart zadań

Generator kart zadań to narzędzie dla nauczyciela
<http://www.naszelementarz.men.gov.pl>

Generator umożliwia tworzenie kart pracy

W generatorze znajduje się galeria z gotowymi kartami pracy
z możliwością ich modyfikacji przez użytkownika

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Giełda pomysłów

Przedszkole SUKCESÓW
Szkoła SUKCESÓW

Podsumowanie VII sesji

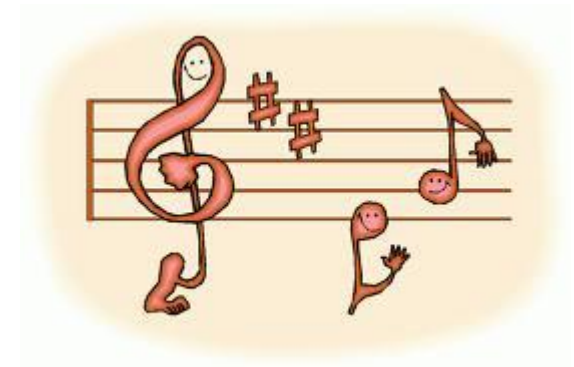
Uczestnik szkolenia:

- porównuje i ocenia narzędzia diagnozujące umiejętności, możliwości i zainteresowania uczniów
- projektuje zabawy diagnozujące umiejętności dzieci, które rozpoczynają naukę w szkole
- analizuje układ i treści zawarte w podręczniku „Nasz elementarz”
- wskazuje rozwiązania organizacyjne i metodyczne
- dzieli się przykładami dobrych praktyk

Moduł II – Sesja VIII

Jak zapewnić rytmiczność i efektywność procesu kształcenia?

Cele VIII sesji

Uczestnik szkolenia:

- określa procedury konstruowania planu dydaktycznego
- tworzy projekt planu pracy dydaktycznej w oparciu o podstawę programową,
- wskazuje rozwiązania organizacyjne i metodyczne
- dzieli się przykładami dobrych praktyk

Jak nabywamy wiedzę

Wiedza **proceduralna** to wiedza o tym jak –
sposoby , umiejętności, procesy
(demonstrowanie)

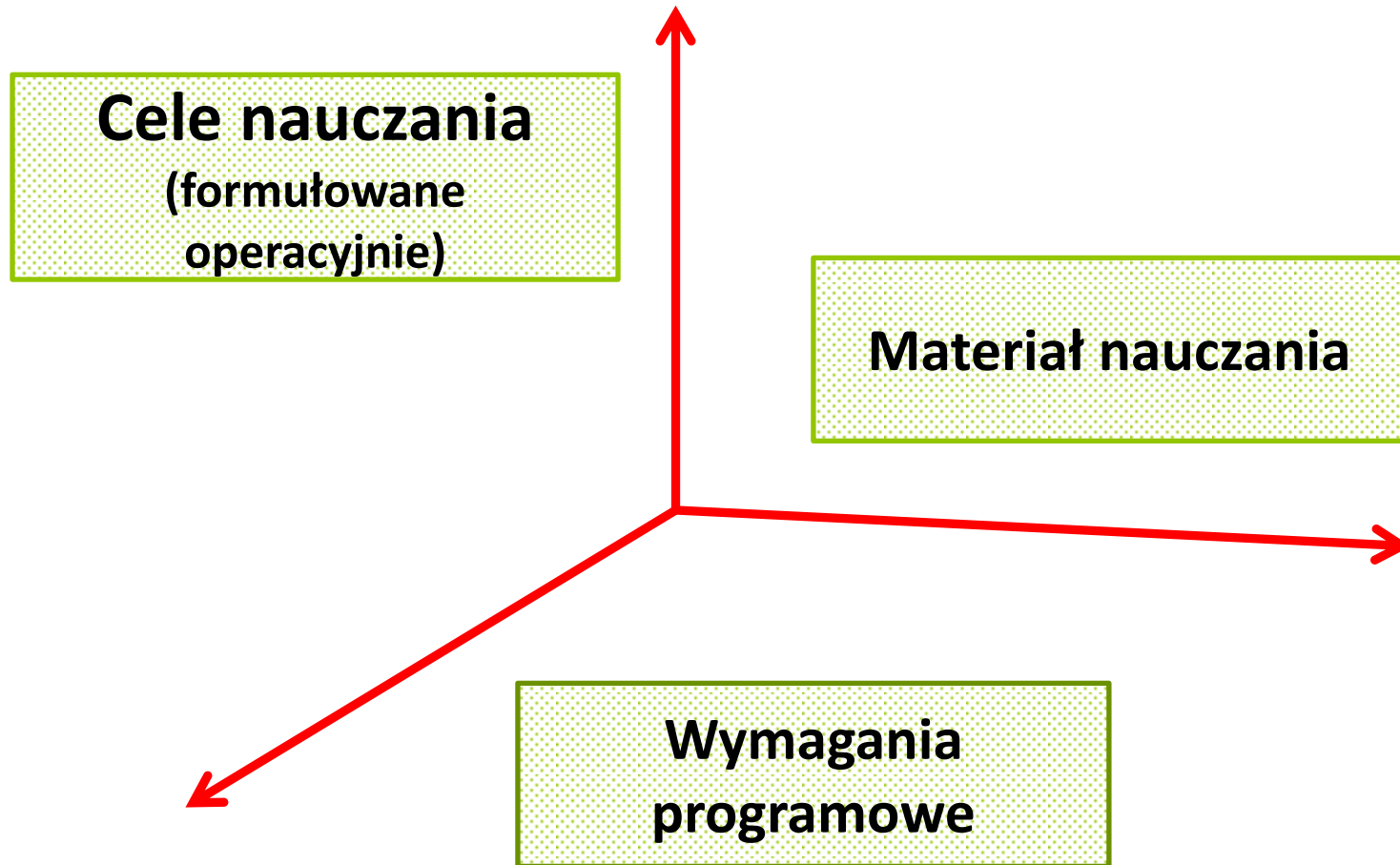
Uczniowie będą potrafili.....

Wiedza **deklaratywna** to wiedza o czymś –
informacje (komunikowanie)

Uczniowie będą rozumieli.....

Dynamiczny model kształcenia

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

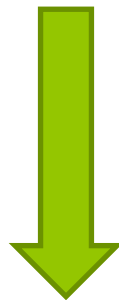

Dynamiczny model kształcenia

jasne i precyzyjne **cele kształcenia**

określony **poziom wymagań**

odpowiednia **ilość materiału**

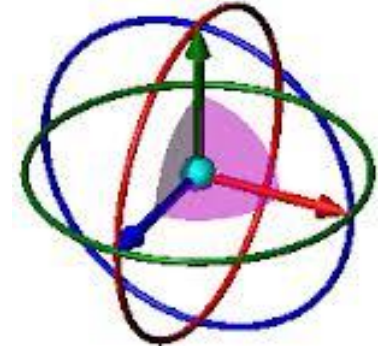

CEL = EFEKT KSZTAŁCENIA

Triada edukacyjna

1. Wiem co zrobię?
2. Wiem jak to zrobię?
3. Wiem jak sprawdzę, że robię to dobrze?

Planowanie dydaktyczne

Plan dydaktyczny to plan oczekiwanych rezultatów, to indywidualny dokument nauczyciela, który **uwzględnia możliwości ucznia** i nauczyciela oraz **zasoby organizacyjne i materialne** placówki oświatowej.

Planowanie dydaktyczne

I Etap

Wykaz czynności opanowanych przez ucznia

II Etap

Określenie kategorii celu

zapamiętał, zrozumiał, zastosował w sytuacji typowej, zastosował w sytuacji problemowej

III Etap

Określenie poziomu wymagań podstawowych, ponadpodstawowych

Planowanie dydaktyczne

Plan dydaktyczny dla nauczyciela to

1. **wymagania edukacyjne**, z którymi jest zobowiązany zapoznać uczniów i ich rodziców
2. **uszczegółowiony przedmiotowy system oceniania (P/PP)**
3. **plan pracy z uczniami** na najbliższe kilka lub kilkanaście jednostek lekcyjnych
4. **plan sprawdzania skuteczności kształcenia**

Plan nauczyciela przedszkola

Formułowanie tematów

Czynnościowo: *Bezpiecznie posługujemy się urządzeniami elektrycznymi.*

Zadaniowo: *Bezpiecznie będę posługiwać się urządzeniami elektrycznymi.*

Problemowo: *Do czego może doprowadzić bezmyślne posługiwanie się urządzeniami elektrycznymi?*

Projektowanie planu dydaktycznego

Blok tematyczny

1. *Bezpieczeństwo wokół nas.*
2. *Każdy ma swój dom.*
3. *Sposoby na wolny czas*
4. *Moje ulubione wiersze i bajki.*
5. *Halo tu mówi Ziemia!*
6. *Komu potrzebna jest szkoła?*
7. *Dlaczego zegar tyka?*
8. *Gdzie można spotkać krasnoludki?*
9. *Dlaczego z kranu leci z woda?*
10. *Po co ludziom domy?*

Ewaluacja zajęć

Rzeka

*Szuwary Niepokoju, Mętna Woda , Wyspa
Odkrywców , Spokojna Przystań, Plaża
Refleksji, Bezpieczna Przystań*

Ewaluacja zajęć

Zdania podsumowujące

Zaskoczyło mnie.....

Odkryłam

Zastanawiam się nad.....

Jestem ciekawa...

Podsumowanie VIII sesji

Uczestnik szkolenia:

- określa procedury konstruowania planu dydaktycznego
- tworzy projekt planu pracy dydaktycznej w oparciu o podstawę programową,
- wskazuje rozwiązania organizacyjne i metodyczne
- dzieli się przykładami dobrych praktyk

Cele IX sesji

Uczestnik szkolenia:

- definiuje pojęcia monitorowanie
- wymienia rodzaje monitoringu i zakresy monitorowania
- projektuje narzędzia badawcze do monitorowania realizacji podstawy programowej
- wskazuje w jaki sposób można wykorzystać wyniki monitorowania

Moduł III – Sesja IX

Jak wykorzystać wyniki monitorowania do podnoszenia jakości pracy?

ZWYKŁA SZKOŁA kojarzy się z pociągiem – widmo. Nieznany kierunek podróży, nieznane reguły kontroli, ludzie obcy sobie – jak przypadkowi podróżni w przedziale. Pociąg gdzieś nas wiezie, ale nie mamy żadnej gwarancji, że we właściwym kierunku. Za to jedno jest pewne: na pewno będą sprawdzane bilety i w razie ich braku sypną się kary... M. Taraszkiewicz

Monitorowanie

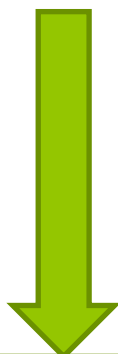
- Proces systematycznego zbierania i analizowania informacji ilościowych i jakościowych na temat wdrażanych projektów, programów, przedsięwzięć, procesów.
- Systematyczne i zorganizowane obserwowanie osiągniętej jakości pracy
- Gromadzenia danych i ich interpretowanie,
- Wykrywania nieprawidłowości i ich korygowania

MONITOROWANIE

ILOŚCIOWE

JAKOŚCIOWE

ORGANIZACYJNE

Monitorowanie

1. Czy nauczyciel zaplanował realizację zajęć zgodną z podstawą programową (z wybranym i adekwatnym do podstawy programem nauczania i wychowania)?
2. Czy i w jakim zakresie nauczyciele przestrzegają zaleceń realizacji podstawy programowej?
3. Jakie efekty edukacyjne (postępy) daje realizacja podstawy programowej w zakresie uogólnionym (cała grupa), a jakie – w ujęciu indywidualnym (jednostkowym)?
4. Jakie sposoby wspierania dziecka/ucznia w rozwoju stosują nauczyciele? Jaka jest skuteczność stosowanych sposobów wsparcia w praktyce pedagogicznej?
5. O jakie treści należałoby wzbogacić podstawę programową, uszczegółowić, by stanowiła precyzyjne i zgodne z osiągnięciami nowoczesnej dydaktyki źródło wiedzy o efektach kształcenia?

Obszary monitorowania w przedszkolu

1. Monitorowanie osiągnięcia celów i realizacji treści z podstawy programowej
2. Monitorowanie efektów
3. Monitorowanie gospodarowania (zarządzania) czasem edukacyjnym przez nauczycieli
4. Monitorowanie warunków i sposobu realizacji treści.

Obszary monitorowania w edukacji wczesnoszkolnej

1. Monitorowanie realizacji treści z podstawy programowej
2. Monitorowanie efektów
3. Monitorowanie gospodarowania (zarządzania) czasem edukacyjnym
4. Monitorowanie warunków i sposobu realizacji treści

Projektowanie monitorowania

I etap

- **Planowanie** - główne źródło informacji to dobrze skonstruowany plan pracy dydaktycznej nauczyciela.

II etap

- **Proces dydaktyczny** - źródło informacji to dziennik lekcyjny(zapisy tematów lekcyjnych, kolejnych lekcji), dzienniki zajęć w przedszkolu

III etap

- **Proces sprawdzania postępów** – źródło informacji to dziennik lekcyjny (analiza ocen), diagnoza umiejętności, arkusze obserwacji

Projekt monitorowania

- **Cel** – po co?
- **Przedmiot badania** - jakie przedmioty, wybrane umiejętności, zachowania, procesy, przedsięwzięcia
- **Sposób badania** – testy standaryzowane, kryterialne i niekryterialne sprawdziany nauczycielskie, konkursy, kartkówki, opowiadanie, wypracowanie, odpytywanie, wykonywanie zadań praktycznych...
- **Liczba prób** – ile razy w roku sprawdzam to samo? poziom oddziału, klas, szkoły...
- **Sposób analizowania, wskaźniki** – stopnie szkolne, punkty, aktywność ucznia
- **Sposób wnioskowania** – poziom opanowania wiadomości, umiejętności, różnicowanie uczniów...
- **Szansa na modyfikację** działań dydaktyczno-wychowawczych – wprowadzenie zmian w procesie dydaktycznym

1. Co można monitorować w szkole/przedszkolu?

2. Co może monitorować nauczyciel?

Metody i narzędzia badawcze

Metoda	Narzędzia
Archiwizacja danych: 1. Analiza kart monitorowania 2. Analiza sprawdzianów nauczycielskich 3. Portfolio uczniów	Karty monitorowania Karta analizy sprawdzianu
Obserwacja zajęć	Karta analizy zajęć Ilościowa analiza zajęć nauczyciela
Wywiad z rodzicami Ankieta do rodziców	Formularz wywiadu Formularz ankiety

Metody i narzędzia badawcze

Przedszkole	I etap edukacji
Karta monitorowania, czyli karta informacyjna o poziomie osiągnięć dziecka w grupie przedszkolnej	Karty monitorowania: - Karta diagnozy osiągnięć dziecka w klasie I, II - Karta diagnozy osiągnięć dziecka w klasie II
	Karta analizy wyników sprawdzianów nauczycielskich
Portfolio	Portfolio
Karta analizy obserwowanych zajęć i karta ilościowej analizy zajęć	Karta analizy obserwowanych zajęć i karta ilościowej analizy zajęć
Ankiety dla rodziców	Ankiety dla rodziców
Wywiad z rodzicami	Wywiad z rodzicami
Schemat raportu	Schemat raportu

Karta obserwacji postępów

Imię i nazwisko dziecka

data przyjęcia do przedszkola -

osiągnięcie	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Poprawnie liczy przedmioty			
Licząc na palcach podaje wynik dodawania i odejmowania (może robić to na przedmiotach)			
Posługuje się liczbami porządkowymi			
Porównuje liczebność zbiorów			
Rozróżnia stronę lewą i prawą			
Mierzy krokami i stopami			

Arkusz rozwoju- Jadwiga Pytlarczyk

MOTORYKA DUŻA I MAŁA

Biega samodzielnie	Skacze obunóż w miejscu	Stoi na jednej nodze przez 5 sekund	Skacze na jednej nodze przez 5 sekund	Utrzymuje równowagę, idąc po linii, torze o dł. 3 m	Przeskakuje obunóż do przodu przez niskie przeszkody
Przeskakuje z nogi na nogę kilkakrotnie	Wchodzi po schodach, stawiając nogi naprzemian	Potrafi chodzić w bok krokiem dostawnym	Potrafi chodzić do tyłu	Trafia piłką, woreczkiem do celu	Zapina guziki
Wiąże sznurowadła	Rzuca piłkę znad głowy	Łapie piłkę	Koźluje piłkę	Modeluje z plasteliny wg wzoru	Ma płynne ruchy dłoni podczas rysowania, pisania
Rysuje po śladzie	Odpowiednio naciska przybory do pisania, rysowania	Rysuje poprawnie postać człowieka	Poprawnie trzyma przybory do rysowania	Sprawnie posługuje się nożyczkami	Nawleka korale
Odtwarza ruchy, gesty innych	Odtwarza ruchem obraz graficzny	Przetwarza obraz ruchowy na obraz graficzny	Odwzorowuje figury geometryczne	Odwzorowuje znaki graficzne	Wykonuje szlaczki na dużym formacie
Trzyma się w liniaturze	Wykonuje szlaczki w zeszycie	Kreśli cyfry i znaki matematyczne	Jego rysunek jest bogaty w szczegóły	Kreśli litery	Pisze wyrazy, łącząc poprawnie litery

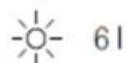
3 I

4 I

5 I

6 I

Kłosa I

UWAGI:

Projektowanie zmiany

- **Czego nie należy zmieniać?** Co jest dobrą, sprawdzoną praktyką? Na czym można oprzeć dalsze działania?
- **Co trzeba naprawić?** Jakie działania należy podjąć bezzwłocznie, natychmiast?
- **Co trzeba doskonalić?** Które z naszych działań wymagają jedynie korekt, zmian, takich, które podniosą ich efektywność, a ich wdrażanie może być rozłożone w czasie?

Projektowanie zmiany

Planowanie pracy dydaktycznej

- modyfikacja programu,
- modyfikacja planu dydaktycznego (np. adekwatność wyników do założonych w planie dydaktycznym celów)

Projektowanie zmiany

Przebieg pracy dydaktycznej

- Praca na lekcjach
- Zadania i ćwiczenia utrwalające kształcone umiejętności.
- Praca domowa i jej spójność z przebiegiem lekcji:
- Współpracy z nauczycielami uczącymi w danym zespole klasowym w zakresie korelacji międzyprzedmiotowej

Projektowanie zmiany

Sprawdzanie postępów uczniów

- Zasady oceniania wewnątrzszkolnego i wymagania edukacyjne
- Zadania sprawdzające

Podsumowanie IX sesji

Uczestnik szkolenia:

- definiuje pojęcia monitorowanie
- wymienia rodzaje monitoringu i zakresy monitorowania
- projektuje narzędzia badawcze do monitorowania realizacji podstawy programowej
- wskazuje w jaki sposób można wykorzystać wyniki monitorowania

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Moduł III – Sesja X

Jak badać żeby lepiej uczyć?

Cele X sesji

Uczestnik szkolenia:

- opisuje kolejne etapy badanie w działaniu
- potrafi zaprojektować badanie w działaniu
- ocenia wpływ prowadzonej ewaluacji na efekty kształcenia
- wymienia alternatywne metody badawcze wykorzystywane do ewaluacji
- dokonuje autorefleksji w zakresie swojego warsztatu pracy

Zalety i wady ewaluacji

Ewaluacja to:

proces gromadzenia, opracowywania
i komunikowania informacji na temat
wartości przypisywanej działaniom
podejmowanym w szkole/placówce
edukacyjnej

Projekt ewaluacji

- Przedmiot ewaluacji
- Kryteria ewaluacji
- Pytania badawcze/ kluczowe
- Metody zbierania danych i źródła danych
- Kwestie organizacyjne takie jak harmonogram, osoby odpowiedzialne

Projektowanie ewaluacji

Krok 1 Przedmiot badania

Jak obecnie wygląda sytuacja, którą chcę zmienić?

Krok 2 - Sformułowanie celu zmiany

Oto pytania, które pomogą sformułować cel:

1. Co chcę zmienić/ poprawić w mojej pracy z uczniami, aby lepiej ich wspierać w procesie uczenia się?
2. Czego (jakich zmian/rezultatów) oczekuję?
3. Jak chcę, by wyglądała sytuacja po zmianie?

Krok 3 Kryterium (miara jakości)

Po czym poznam, że osiągnęłam/em cel

Krok 3 - Pytania badawcze/ kluczowe

1. Czego muszę się dowiedzieć, żeby osiągnąć swój cel?

Ewaluacja wewnętrzna

Badanie w działaniu

Kurt Lewin stworzył koncepcję **Badania w działaniu** (cykliczna, spirala). **Badanie w działaniu prowadzone jest na poziomie mikro przez nauczyciela.**

Wartością podejścia jest to, że:

- jest ono oparte na działaniu, zmianie.
- badanie realizuje ten którego ono dotyczy (a nie zewnętrzny ekspert)
- zasadniczym celem badania jest ZMIANA (a nie „obiektywna diagnoza”)

Badanie w działaniu

*Dlaczego nauczyciel powinien
wystąpić w roli realizatora badania
w działaniu?*

Alternatywne metody badawcze

METODA JIGSAW

Etap 1 – Praca w zespole – przygotowanie się do roli eksperta – 10 min.

Etap 2 – Praca w zespołach ekspertów -15 min.

Etap 3 – Powtórzenie w formie zadawania pytań na temat alternatywnych metod badawczych innym grupom (każda grupa formułuje dwa – trzy pytania i wskazuje grupę, której zada pytania) – 5 min.

Refleksyjny nauczyciel

- dobierając program nauczania lub opiniując program, sprawdza jego zgodność z podstawą programową,
- opracowuje plan pracy edukacyjnej, zawierający informacje dotyczące wymagań z podstawy programowej, realizowanych zadań ogólnych i zalecanych warunków i sposobów realizacji,
- systematycznie monitoruje przebieg procesu dydaktycznego,
- ocenia postępy edukacyjne uczniów zgodnie z wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania,
- indywidualizuje pracę z uczniami,
- monitoruje liczbę zrealizowanych godzin,
- podchodzi refleksyjnie do swojej pracy,

Podsumowanie X sesji

Uczestnik szkolenia:

- opisuje kolejne etapy badanie w działaniu
- potrafi zaprojektować badanie w działaniu
- ocenia wpływ prowadzonej ewaluacji na efekty kształcenia
- wymienia alternatywne metody badawcze wykorzystywane do ewaluacji
- dokonuje autorefleksji w zakresie swojego warsztatu pracy

Podsumowanie

Uczestnik szkolenia

- *Dokonuje analizy składowych elementów procesu uczenia się w szkole(programy, organizacja czasu i przestrzeni, metody, techniki, motywacja, środowisko).*
- *Analizuje wymagania państwa dla szkół/przedszkoli i wyjaśnia jak wykorzystać je do podniesienia jakości swojej pracy i pracy szkoły/przedszkola.*
- *Potrafi porównać i ocenić różne programy nauczania według określonych kryteriów.*
- *Potrafi zastosować w praktyce zapisy nowej podstawy programowej.*
- *Określa wpływ diagnozowania uczniów i planowania procesu edukacyjnego na efekty kształcenia.*
- *Potrafi zaprojektować plan pracy dydaktycznej w oparciu o podstawę programową i program nauczania, podaje rozwiązania organizacyjne i metodyczne*
- *Wskazuje obszary do monitorowania i ewaluacji swojej pracy, opracowuje narzędzia do badań.*

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

BRAWA!

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

DZIĘKUJĘ ZA WSPÓLNĄ PRACĘ!

